

candidat és estudiós del món dels organismes animals i de la dinàmica de les poblacions; és el senyor Jordi Leonart i Aliberas. Els altres dos candidats són estudiosos del que molts consideren des de la perspectiva de l'humà la culminació del món biològic. Són un antropòleg, el senyor Jaume Bertranpetit i Busquets, i un metge especialista en hematologia oncològica, el senyor Jordi Sans i Sabrafen. Es tracta de tres doctors en biologia i de tres doctors en medicina que tenen en comú —almenys així ho creiem— el fet que mereixen ser membres d'aquest Institut.

JAUME BERTRANPETIT I BUSQUETS

Presentat per Xavier Bellés i Ros

El professor Jaume Betranpetit i Busquets és antropòleg. Neix a Camprodon (Ripollès) el febrer de 1952.

Llicenciat en biologia per la Universitat de Barcelona el juny de 1974, el juliol del mateix any supera l'examen de llicenciatura i el febrer de 1981 defensa la seva tesi doctoral, dirigida pel professor Josep Pons, sobre el tema «Estructura demogràfica i genètica de la població de Formentera», a la Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona.

El 1974, tot just acabada la carrera, s'incorpora com a professor ajudant d'antropologia a la mateixa facultat; des de 1976 és professor adjunt interí; el 1982, professor adjunt numerari, i el 1988, catedràtic.

Les seves línies de recerca s'han centrat en tres aspectes principals: 1) demografia i estructura genètica de les poblacions humanes (s'ha centrat en el cas de Formentera i de diverses poblacions dels Pirineus), 2) factors de risc (biològics i socials) en l'esquizofrènia i 3) genètica i història de poblacions humanes.

Els dos primers temes representen la continuïtat de les seves recerques a partir de la seva tesi doctoral, mentre que el tercer tema sorgeix principalment a partir d'una estreta col·laboració mantinguda amb el professor Luca Cavalli-Sforza, de la Universitat de Stanford, a Califòrnia. Aquesta col·laboració s'inicia l'any 1987 a Barcelona, i ha continuat amb diverses estades del professor Bertranpetit a Stanford a partir de 1988. Dins d'aquest tema global de genètica i història de poblacions humanes ha treballat en aspectes relacionats amb l'aplicació de nous mètodes numèrics, l'estudi de microsatèl·lits,

l'estudi de l'origen de la mutació $\Delta F-508$ de la fibrosi quística, l'anàlisi del DNA mitocondrial en bascs i la reconstrucció de la història demogràfica de les poblacions de la península Ibèrica a partir de marcadors genètics clàssics.

Dins d'aquests dos darrers aspectes ha tractat el tema de les peculiaritats genètiques dels bascs, on cal destacar les seves publicacions a *Annals of Human Genetics* (1991), *Current Anthropology* (1993) o *American Journal of Physical Anthropology* (1994). Val a dir que aquests articles han estat comentats a la revista *New Scientist* (1994), la qual cosa és un rar privilegi entre el científics del país.

Dins d'aquest tema també convé destacar la conferència plenària «Genetics and the origin of Basques» que presentà a Estrasburg el 1993 en el marc de l'European Conference on Inherited Disorders and their Genes in different European Populations. També el 1993 parlà dels bascs a la Universitat Catalana d'Estiu de Prada, en una conferència sobre «La genètica en la recuperació de la història».

En el seu *curriculum vitae* formal destaquen setanta-cinc publicacions i la participació, sovint per invitació, en quaranta-tres congressos. És membre del Comité Regional per a Europa del projecte «Human Diversity Project». Ha participat en diversos estudis sobre antropologia clàssica, com l'estudi de les restes òssies atribuïdes a Guifré el Pelós, a Ripoll, i a Ramon Berenguer II, a Girona. És membre del consell de redacció de diverses revistes, com *Human Ecology*.

Al costat de tot això, cal destacar també la tasca que podríem anomenar «de servei», en la qual ha esmerçat molt de temps manllevat sobretot a les seves hores familiars, per tal de no gravar les seves activitats docents o de recerca. Aquesta tasca de servei és també molt àmplia: col·laboracions amb institucions diverses (l'Institut d'Humanitats, el Club de Barcelona o l'Associació per al Foment de la Ciència), participació en nombrosos cicles de conferències a instituts de batxillerat, organització d'exposicions i conferències adreçades al conjunt de la societat, cursos a la Societat Catalana de Biologia, de què és un membre especialment actiu, i també de la Institució Catalana d'Història Natural, de la qual fou vice-president entre 1985 i 1988, membre de la Junta Directiva de l'Institut Català d'Antropologia, etc. Això palesa que el professor Bertranpetit és una persona capaç de sacrificar el seu temps per als altres, una virtut que avui resulta força escassa.